

Koyma Akıl'la Gideceğimiz Yer...

İçeriği Yazan: [Emrah ÖZDEMİR](#) [1] Zaman: Pzt, 01/09/2008 - 06:00

Dış politikada beceriksiz ve bilgisizseniz çok gülünç duruma düşebilirsiniz. Hâlihazırdaki hükümetimizin bu konudaki karnesi epeyce unutulmaz anılarla dolu; fakat geçmişi deşerek hükümeti masaya yatırmak yerine Kafkaslardaki son durumu, bizim politikamızı vs. yazmanın yararlı olduğu kanısındayım.

Türkiye Cumhuriyeti, öteden beri NATO üyesidir; fakat bazı konularda Amerika'ya izin vermediği de bilinen bir gerçek. Örneğin; Karadeniz'deki olası Amerikan varlığından Türkiye, ulusal çıkarları adına rahatsızlık duyar ve duymaktadır. Türkiye, bölgedeki hiçbir savaştan kazançlı çıkmayacağı ve siyasi gücünün de sınırları belli olduğu için, Türkiye'nin şu anki konumuyla olası savaşı engellemekten başka çaresi bulunmamaktadır. Evet, ateşkes sağlandı; ancak henüz bir anlaşma sağlanamamıştır ve bölgede -kimin lehine olacağı bilinmez- değişikliklerin olacağı su götürmez bir gerçek. Rusya'nın ön şartları kabul ettirdiği için maça önde başladığını da söyleyebiliriz; fakat; bizi ilgilendiren aslında tam bunlar değil. Biz ulusal, bölgesel ve evrensel açıdan görebileceğimiz zararların hesabını yapmalıyız. Devlerin savaşı asla bizim işimize gelmez; doğru. Evet, Türkiye çatışmayı engellemeye çalışacak ama...

Kimin adına?

Sevgili Bilgin TÜRK, Avrasya Doğalgaz Savaşları ve Türkiye adlı (<http://www.politikadergisi.com/node/162> [2]) yazı dizisini sonlandırırken; Türkiye'nin, Avrupa'nın çanakçılığını yapmaması gerektiğini ve Rusya faktörünü de göz önünde bulundurmamız gerektiğini vurgulamıştı. Doğru söze ne denir? Günümüz savaş ortamında da -Avrupa yerine Batı yazarsak- yapılması gereken bunlardır.

Türkiye ABD'nin memurluğunu yapamaz. Gürcistan'ın ne hale düştüğünü görüp, buradan ders çıkarmak gerekir. Türkiye büyük bir ülkedir ve Kafkasya'da bir işbirliği yapacaksa bağımsız politikalar ile bu gündeme getirilmelidir. Nitekim Amerika'dan alma 'koyma akıl' ile Türkiye'yi hiçbir ülke dikkate almadı. İkinci olarak; Türkiye, Boğazlardan yardım(!) amaçlı gemilere geçiş izni vererek büyük bir yanlışlık yapmıştır. Türkiye NATO üye olmasına karşın, Amerika'nın Karadeniz'deki egemenliğine dün karşı çıkarken; bugün buna boyun eğmiştir. Türkiye, Amerika'ya çok karşı olduğundan buna karşı çıkmıyordu. Rusya ile savaşmak zorunda kalabileceği için bunu istemiyordu. Ekonomik ve siyasi gücümüz kısıtlı olduğu için, şu an yapmamız gereken; en azından "şamar oğlanı" olmamak ve bağımsız dış politika izlemektir. Biz NATO üyesiyiz, gibi çaresizlik beyanatları da birçok alanda geçerliliğini yitirmiştir. Fransa ve Almanya hem NATO üyesidir, hem başka birlikleri vardır, hem de Rusya ile aralarındaki doğalgaz anlaşmalarının doğal sonucu olarak, savaşa -daha çok Fransa- mesafeli durmaktadırlar.

Rus askeri yetkilileri, ABD'nin Polonya'ya 'füze savunma kalkını' kurması üzerine; **Polonya'dan bir saldırı gelmese dahi**, menşei Amerika olan bir saldırıda Polonya'nın hedefleri olacağını açıkladılar. Bilmem, daha açık konuşmaya gerek var mı?

Bizi I. Dünya Savaşı'na iten Almanci Osmanlı zihniyetinin, bizlere ödettiği fatura ortadadır. Bugün bu paralelde, hiçbir şey yapamıyorsak, (Elbette yapabileceklerimiz var.) tarafsız kalmalı ancak bu savaşta saf almamalıyız. Türkiye'nin gereksiz maceraya verebileceği enerjisi yoktur.

Aradaki ayrım iyi yapılmalıdır: Rusya'yı göz önünde bulunduralım, derken Amerikancılığa vurgu yapmaktayım. Bu, demek değildir ki; Rusya'nın istediğini yapalım. Bu ayırmadan sonra bir karmaşa daha çıkabilir. O da bağımsızlık ile çekimserlik arasındaki kavram karmaşasıdır. Efendim, biz güdümlü bir politika izlemeyelim derken; köşemize kurulalım, demiyoruz. Biz, Türkiye'nin ve bölgenin çıkarına olacak, ortak bir politika izleyelim diyoruz. Amerikan memuriyetine kılıf aramaya çalışanlar

için şimdiden belirtmekte fayda var.

Peki, Başbakanımızın hamlesinin güdümlü olduğunu nereden çıkardık?

Bu soruya fazlaca uzun yanıt vermeye de gerek yok aslında. Karabağ'ı işgal etmiş, 20.000 insanı katletmiş, 1 milyonunu da yurdundan etmiş; soykırım iddiaları ile uluslararası alanda Türkiye'yi zor durumda bırakmış bir Ermenistan ile müzakerede bu acele, eğer Amerikancı anlayıştan değilse, durum çok daha vahim demektir.

Gürcistan gerçeğinin bize gösterdikleri...

Parasal güce dayanarak; çıbanbaşı, uyumsuz, Atlantik ötesi bir yönetim kurmak yeterli olmuyor. Demek ki Amerika-tanımaz güçler de çıkabiliyor. Peki, olan kime oluyor? Evlerinden olan masum insanlara. Oradaki halka yazık olmaması için, Kürt bölgesel yönetiminin Gürcistan gerçeğini görerek mantıklı hareket etmesini diliyorum. Doğusunda İran, batısında Suriye, kuzeyinde Türkiye ve güneyinde Iraklı Araplar bulunduğu için dikkatli olmalılar. Amerika, daha önce birçoklarını yaptığı gibi; işi bittiğinde **deliğe süpürebilir**. Olansa Türkmen, Kürt, Arap halka olur. Benden söylemesi!

Osetya krizinin ardında büyük ölçüde Kosova olaylarının olduğu su götürmez bir gerçek; fakat son olaylar, artık Rusya'nın kurtlar sofrasına yeniden kurulduğunu gösteren izlenimler de vermiştir. Olayın 'biz de varız' yönü de gözden kaçırılmamalıdır.

Ukrayna ve Gürcistan ile doğrudan Rusya'yı kuşatan ABD, artık bu kadar rahat olamayabilir. Olan, kullanılan ülkelere ve onların halklarına olur. Onun için halkların yönetimlerini seçerken, biraz daha bağımsız olmaları gerekmektedir.

Kültürel azınlık haklarını, garantörlük haklarını bile kullanamayan bir Türkiye (şu anki yönetim) mi bölgeyi kurtaracak? Çözüm açık ve nettir; bağımsız, akılcı ve en önemlisi çok yönlü dış politikadır.

Soğuk Savaş'ın son bulmasından sonra Orta Asya'da, Ortadoğu'da ve Ön Asya'da gerekli olanları yapmayan Türkiye; bugün bu sıcak ortamda bir nebze bunu yapabilir. Amerikan temsilcisi okullar ve müteahhitler bizi bu bölgede ayakta tutmaz. Önce sınırları güvence altına alıp, daha sonra sorunlu ülkeler ile -sorunlar çözülürse- de masaya oturulabilir. Bugün, Ermenistan'la anlaş demek, Azerbaycan'a apaçık sırt çevirmektir.

Sözün özü; Türkiye vazifeden kaçmamalı, ancak Amerika BD'nin elçiliğini de üstlenmemelidir. Amerika, Rusya ve diğerleriyle gerekirse aynı masada çözüm tartışılmalıdır ama **eşit statüyle...**

Bağımsız, barışçı, akılcı ve tek tarafa bağlanmamış; Atatürk çizgisinin bugün de aynen tatbik edilmesi, bölge ve Türkiye için en doğrusu olacaktır. Türkiye Amerika'dan aldığı 'koyma akıl' ile değil; Mustafa Kemal'den ve devlet geleneğinden aldığı 'oyma akıl' ile politika yürütmelidir. Aksi takdirde; sınır kapılarında, Amerikan güdümünde elçilik yapmak durumundan öteye gidemeyiz.

Yurtta ve dünyada barış dileğimle...

emrah.ozdemir@politikadergisi.com [3]

Bu yazı; Politika Dergisi, Sayı 7'de yer almıştır. Tüm fazladan özellikleri ile orijinal sayıyı indirmenizi öneririz. Sayı 7'yi indirmek için [buraya tıklayınız](#). [4]

Yorumlar

Kaynak URL (08/05/2024 - 00:52 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/makale/koyma-akil%E2%80%99la-gidecegimiz-er%E2%80%A6>

Bağlantılar:

[1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/emrah-ozdemir>

[2] <http://www.politikadergisi.com/node/162>

[3] <mailto:emrah.ozdemir@politikadergisi.com>

[4] <http://www.politikadergisi.com/sites/default/files/PD7.zip>